

«منشور اقامه نماز در دانشگاه فرهنگیان»

ستاد اقامه نماز
مقدمه:

نماز، به‌عنوان ستون دین و تجلی بندگی خالصانه انسان در برابر پروردگار، جایگاهی بی‌بدیل در نظام اعتقادی و اخلاقی اسلام دارد. قرآن کریم نماز را نه تنها وسیله‌ی یاد خدا، بلکه عامل بازدارنده از فحشا و منکر معرفی کرده است: «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» (عنکبوت/۴۵). همچنین پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) نماز را «عمود الدین» دانسته که پذیرش سایر اعمال در گرو پذیرش آن است. در اندیشه اسلامی، نماز صرفاً یک عمل عبادی فردی نیست؛ بلکه آیینی اجتماعی، سیاسی و فرهنگی است که هویت امت اسلامی را پاسداری کرده و روحیه‌ی وحدت و عدالت را در جامعه تقویت می‌سازد؛ از این منظر، اقامه نماز در محیط‌های علمی و تربیتی نه تنها یک وظیفه شرعی، بلکه رسالتی تمدنی است. دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان مهم‌ترین نهاد تربیت معلم در جمهوری اسلامی ایران، نقشی کلیدی در انتقال معارف دینی و فرهنگی به نسل‌های آینده بر عهده دارد. معلمان فردای این سرزمین، اگر خود اهل نماز با معرفت و در پی اقامه آن باشند، می‌توانند نسل آینده را نیز با شیرینی ذکر خدا و آرامش ناشی از نماز مأنوس کنند؛ رهبر معظم انقلاب در این باره می‌فرمایند: «مدارس و دانشگاه‌ها، به‌ویژه دانشگاه فرهنگیان، در شمار مخاطبان اصلی «اقیموا الصلوة» جای می‌گیرند؛ یاد خدا که نماز مظهر کامل آن است، دل و جان را آزاد و جامعه را آباد می‌سازد و صف‌های نماز جماعت، صفوف به‌هم پیوسته فعالیت‌های اجتماعی را پدید می‌آورد؛ بنابراین، تدوین منشور نماز در دانشگاه فرهنگیان ضرورتی دوچندان دارد؛ زیرا نماز در این دانشگاه نه تنها چراغ راه رشد معنوی دانشجومعلمان است، بلکه سرمایه‌ای تربیتی برای شکل‌دهی آینده مدارس و مراکز علمی کشور محسوب می‌شود. بر همین اساس، منشور نماز دانشگاه فرهنگیان با تکیه بر مبانی قرآنی و روایی و با الهام از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، چارچوبی روشن برای نهادینه‌سازی فرهنگ نماز در میان دانشجومعلمان، اساتید و کارکنان فراهم می‌آورد تا نماز، نه تنها فریضه‌ای فردی، بلکه هویتی جمعی و رکن تربیت معلم انقلابی و مؤمن باشد.

جایگاه و نقش معلم در متون دینی:

معلم پدر معنوی انسان است در روایات اهل بیت (علیهم‌السلام) سخن از معلم الخیر به میان آمده است و همه ارکان هستی دعاگو و مؤید معلم الخیر به شمار می‌آیند. در جهان امروز که رسانه‌های سمعی و بصری و مجازی نقش گسترده‌ای در سازمندی اندیشه و تکوین شخصیت کودکان و نوجوانان دارند، کماکان نقش معلم و مدرسه واجد اهمیت است و دولت‌ها و خانواده‌ها برای شناخت و پرورش استعدادها و فرزندان با بلند نظری سرمایه‌گذاری می‌کنند. معلم جامع‌الشرایط کسی است که در امتداد راه انبیاء به انتقال علم و پرورش شخصیت و بیدار کردن فطرت الهی دانش‌آموزان و متعلمان بپردازد و برای رشد عقلی، دینی، علمی و اجتماعی آنان بر پایه قرآن و سنت و عترت همت گمارد و انسان موحد تربیت کند. از این رو معلم هم در نقش یک عالم، وارث راه و رسم پیامبران (ع) و در امت‌سازی و هدایت جامعه اثرگذار است و هم علوم و معارف بشری را به دانش‌آموزان یاد داده و مهارت‌های رایج هر عصر را تعلیم می‌دهد.

جایگاه علم در تفکر اسلامی:

علم در اندیشه اسلامی سلطان و نور است و کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند هرگز مساوی نیستند («هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» (سوره زمر آیه ۹). مبنای عبادت علم و معرفت‌الله است و هرچه علم انسان بالاتر رود خداشناس‌تر و خدا ترس‌تر می‌شود؛ البته علم و ایمان وقتی توأم با عمل می‌شوند رستگاری انسان را به ارمغان می‌آورند. انسان در اندیشه اسلامی تلفیقی از ماده و معناست؛ هم پیکر خاکی دارد و هم روح افلاکی؛ هم از طبیعت برخوردار است و هم از فطرت الهی؛ هم برای زندگانی پاک در دنیا آفریده شده و هم خلقت او به جاودانگی و لقاءالله می‌انجامد و حیات او پس از پایان زندگی دنیوی تداوم دارد.

تشکیل شورای سیاست‌گذاری شامل:

- رئیس دانشگاه
- مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
- معاونین دانشگاه
- نماینده تشکلهای دانشجویی به پیشنهاد معاونت فرهنگی
- قائم مقام ستاد اقامه نماز
- نماینده ستاد اقامه نماز و دانشگاه

متولیان اجرای منشور در دانشگاه:

- مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
- معاون فرهنگی و تربیتی دانشگاه
- رؤسای دانشگاه‌های فرهنگیان استان و معاونان تحت اشراف و هدایت ریاست دانشگاه
- نمایندگان دانشجویان و استادان
- مدیر ستاد اقامه نماز استان

خطوط کلی منشور و اهم مأموریت‌ها:

- تبیین فلسفه و آثار اقامه نماز با زبان علم و هنر
- تأمین امام جماعت آشنا با نسل نو و آگاه از تعلیم و تربیت اسلامی و اقامه نماز جماعت فراگیر در اول اوقات شرعی
- فراهم کردن فضای مناسب و امکانات برای اقامه نماز جماعت هم در دانشگاه‌های استان و هم در خوابگاه‌ها
- تجهیز کتابخانه دانشگاه‌های استان به کتب و نرم‌افزارهای مرتبط با نماز
- اجرای دوره روش آموزش نماز به دانش آموزان و شیوه‌های دعوت به اقامه این فریضه برای دانشجویان
- اجرای دوره آموزش معارف نماز برای امامان جماعت دانشگاه‌های استان
- برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری و پژوهشی و مقاله‌نویسی و تولید نرم‌افزار ویژه دانشجویان

- قدردانی از استادان، دانشجویان، مدیران و کارکنان کوشا در اقامه نماز، ذیل جشنواره «مقیمین الصلاة» با حضور مدیران ارشد دانشگاه و رسانه‌ها
- برگزاری اردوهای دانشجویی با محتوای نمازی و معارف مهدوی و قرآنی
- انتشار اخبار مصور اقامه نماز جماعت در رسانه ملی و تارنماهای معتبر
- برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی با موضوع نماز و نقش‌های آن فریضه الهی در اصلاح امور جامعه و باز کردن راه نظریه‌پردازی پیرامون عبادت در جهان‌بینی توحیدی
- استفاده از ظرفیت برنامه آموزشی و غنا بخشیدن به سرفصل‌ها و متون آموزشی با رویکرد تعمیق و تعلیم معارف نماز
- حمایت از پژوهش‌ها و تألیفات نمازی استادان و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و کمک به نشر آن‌ها
- برگزاری همایش‌های نمازی، مهدوی و قرآنی و پرسش و پاسخ و رفع شبهات با حضور استادان حوزه و دانشگاه
- گنجاندن معارف نماز در آموزش ضمن خدمت معلمان جدیدالاستخدام
- انتقال تجارب زیسته فارغ‌التحصیلان دانشگاه فرهنگیان از طریق نشست‌های تخصصی
- تدوین و نشر تجارب زیسته فارغ‌التحصیلان در باب اقامه نماز جماعت در مدارس کشور
- گنجاندن مباحث عمیق و تازه در کتاب‌های درسی و معارف
- برگزاری رویدادهایی مانند اجلاس نماز دانشجویی
- انتخاب دانشگاه‌های فرهنگیان استان نمونه و معرفی و تجلیل از الگوهای نماز از میان اساتید و دانشجویان در هر سال تحصیلی
- اجرای تفاهم‌نامه‌فی‌مابین‌ستاد و دانشگاه و نقد و بررسی دستاوردها و اصلاح برنامه‌ها

نهادهای حمایت‌کننده از اقامه نماز در دانشگاه:

- دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
- تشکل‌های دانشجویی
- وزارت آموزش و پرورش
- ستاد اقامه نماز
- مرکز تخصصی نماز

مدت زمان اجرای منشور:

این منشور از زمان امضاء، به مدت ۵ سال معتبر است و پس از آن، قابل بررسی، به روزرسانی و تمدید خواهد بود.

محسن قرائتی
رئیس ستاد اقامه نماز

رجبعلی برزویی
رئیس دانشگاه فرهنگیان